

Vilhelmina kyrka, Västerbottens län.

Viktiga händelser för kyrkan, relaterade till källor.

1836-1840	<p>Kyrkan uppfördes av timmer, efter ritningar av ark. Axel Almfeldt, Stockholm. Byggmästare var Erik Jonsson från Rissjö, Åsele socken. Sakristian var från början avbalkad bakom koret i öster. Altarmålningen utfördes av målaren Marcus Jonsson Blomquist, Östernoret Åsele 1840 som även målade övrig dekoration i kyrkan. Predikstolen snidades av K. O. Vinberg och Johan Hansson. Kyrkklocka från 1753 omgjuten av Pehr Linderberg, Sundsvall 1828. En ny kyrkogård anlades samtidigt vid kyrkan.</p> <p>Den gamla kyrkan, Volgsjö kapell revs 1841. Den var en timrad korskyrka med rödmålad panel och invändigt vitlimmad. Sakristian var avbalkad bakom koret i öster. Undertaket ”condere” (välvda ?) i alla fyra korsavdelningar. Uppförd 1788-1792. Undertak och brädfodring tillkom 1795.</p>	ATA-mtrl. VK 1923-11-30. Inv. förteckning 1831.
Ca 1900	*Likboden uppfördes.	Kyrkogårdsinventering 1982, Länsst.
(1909)	Förslag till utbyggnad i form av korskyrka av ark. Georg M. Nilsson. Förslaget förkastades på grund av de stora kostnaderna.	ATA-mtrl.
1912	*Orgel anskaffad.	ATA-mtrl.
1922-1924	<p>Restaurering, efter förslag av ark. Fredrik Falkenberg. Arbetsledare: byggnadsingenjör Rickard Jonsson, Stockholm.</p> <p>*Ny sakristia tillbyggd i nordöst av resvirke med betonggrund, betongbjälklag och träväggar.</p> <p>*Ny tornhuv, spånklädd med ekspån utförd av ingenjör Ivan Eriksson, Stockholm. Uppfattades som ”halvrysk” i pressen. Den gamla tornavslutningen revs.</p> <p><i>*Nya yttertrappor av sten på södra sidan, till nya sakristian (möjligen även i väster?, kan vara äldre).</i></p> <p>*Sockeln restaurerad och förstärkt, fogstryket i sin helhet med kalkcementbruk.</p> <p>*Skorstensstock, väggarna mellan värmekammare och eldningsrum samt väggarna runt vinkällaren uppförda av tegel med kalkbruk. Skorstensstock av hårdbränt tegel.</p> <p>*Nytt vindfång av trä på långsidan med granitsockel och trägol.</p> <p>*Rivning av korväggen. Flyttning av altare, altarring, altarbänkarna altarmålning på duk samt fonddekorationen till östväggen. Borttagande av kaminer i sakristian och kyrksalen. Skåpväggen i sakristian riven.</p> <p>*Det nya utvidgade koret fick två nya takstolar och nytt innertak.</p> <p>*Den gamla sakristians fönster (på korväggen i öster), flyttades</p>	ATA-mtrl ATA-mtrl 1956 VK 1923-11-30.

	<p>så att de kom något längre från varandra samt uppflyttades något.</p> <p>*Mellan koret och nya sakristian samt mellan sakristian och tamburen skulle insättas de i koret befintliga enkeldörrarna. Emellertid skänktes den gamla kyrkdörren från 1700-tals kyrkan, vilken placerades som sakristiedörr (den hade tidigare sålts på auktion och tjänat som kammardörr hos en bonde).</p> <p>*I de gamla korfönsterna skulle glasmålningar insättas.</p> <p>*Kyrkans samtliga gamla fönster restaurerade.</p> <p>*Dörren mellan vapenhuset och läktaren bortogs och panelades över.</p> <p>*Nya trappor till läktaren.</p> <p>*Omläggning av golv, justering av bjälklaget.</p> <p>*Takpanelen i kyrkorummet justerad och lagad.</p> <p>*Ändring av bänkarna.</p> <p>*Breddning av läktaren på sidorna. Två nya läktarpelare anbringade.</p> <p>*Ny altarpuppställning av furu. RAÄ tyckte att den nya altarpuppställningen skulle placeras längre fram, så att den gamla målningen kunde studeras.</p> <p>*Ändring av altarringen med öppning mitt på.</p> <p>*Ny orgelfasad och ny orgel från Åkerman & Lund.</p> <p>*Elektrisk uppvärmning av kyrkan.</p> <p>*Elektrisk belysning inmonterades i gammal armatur.</p> <p>*En del ny armatur anskaffad.</p> <p>*Ny altarrelief i trä av konstnären Gunnar Torhamn.</p> <p>*Dekorationsmåleri av Yngve Lundström, Stockholm.</p> <p>*Förslag till ny begravningsplats på kyrkoherdeboställets ägor (den s k Nya kyrkogården, utarbetat av ark. Fredrik Falkenberg.</p>	
1930-talet	*Ett trästaket uppsattes kring den gamla kapellplatsen.	Kyrkogårdsinventering 1982, Länsst.
(1946)	(Försäljning av en kyrkklocka som, enligt uppgift (M. Blom, Havsnäs) tillhört Fatmomakke kapell till Östersunds museum. Inskription: Henning Tideman och Märta Huss 1748). Blom ville sälja den till högstbjudande.	ATA-mtrl.
1945	*Konservering av brudpäll.	ATA-mtrl.
1948	*Förändring av altarringen. Öppningen i mitten skulle igensättas och två nya öppningar göras på sidorna vid väggen. Godkänt av Byggnadsstyrelsen.	ATA-mtrl.
1949	*Förslag till utökning av klockstolarna i tornet för att rymma ytterliggare två nya klockor. *Två nya kyrkklockor från K. G. Bergholtz, Stockholm. En mindre kyrkklocka skulle ev borttagas.	ATA-mtrl.

(1952)	<p>*Förslag till kyrkogårdsutvidgning åt norr, av ark Kjell Wretling 1951, godkänt av Byggnadsstyrelsen (den s k Norra kyrkogården).</p> <p>*Förslag till jalusigaller av plåt till ljudöppningarna, underkändes av Byggnadsstyrelsen.</p>	ATA-mtrl.
1958	*Smidesrücke till huvudentrén i väster. (osäkert).	ATA-mtrl.
1959	*Ny orgelfasad och orgelverk från Åkerman & Lund i kyrkorummet.	ATA-mtrl.
1962	*Gravkapell uppfört efter ritningar av ark. Kjell Wretling från 1959 (murad lättbetong).	ATA-mtrl. Kyrkogårds- inventering 1982, Länsst.
1964	*Ny altarmålning av konstnärinnan Dagmar Lodén, till begravningskapellet godkänt av byggnadsstyrelsen.	ATA-mtrl.
1965	<p>*Toalett planerades vid sakristians vindfång samt under läktartrappan</p> <p>*Dränering av vinkällaren under sakristian p g a översvämning på våarna.</p>	ATA-mtrl.
(1967)	Kyrkstaden upprustad för två miljoner.	ATA-mtrl.
1968	<p>Restaurering av Ark. Sten Hummel-Gumaelius, Uppsala.</p> <p>*Handikappentré vid sakristieingången. Ett förhöjt markparti med asfalterad gångbana skulle anordnas. Den befintliga trappan skulle borttagas utom det översta planet.</p> <p>*Ommålning av sakristiedörren. Byte av färgsättning på dörrens mönstrade parti.</p> <p>*Ändringar på entréportalen vid tornet. Överljusfönstret skulle tas bort, frontonen sänkas, varvid portalens ursprungliga utseende skulle återställas. Nya delar till frontonen och dörrkarmarna skulle utföras. Nya dörrblad lika befintliga och nya dörrbeslag skulle anskaffas som bättre överensstämde med dörrarnas karaktär.</p> <p>*Slipning och lackning av golvet i kyrksalen för underlättande av rengöring. Golvet var tidigare obehandlat.</p> <p>*Förändringar i sakristian. Installerande av ett sanktuarium och en skrudkammare på ömse sidor av det östra fönstret.</p> <p>*Komplettering av elsystemet.</p> <p>*Den befintliga färgsättningen på bänkarna var rödbruna. Genom skrapning skulle man undersöka om äldre färglager fanns under, innan beslut fattades om ommålning.</p> <p>*Det befintliga trästaketet, som gjorde en kilformad utbuktning väster om Sven Duvas grav på kyrkogården, skulle bytas ut. En uträtning av staketet skulle göras här. En naturstensmur skulle</p>	ATA-mtrl.

	<p>anläggas framför huvudentrén och en naturstensmur planerades samtidigt kring den nya begravningsplatsen. *Sprinkleranläggning planerades till tornet.</p>	
1960-talet.	<p>*Redskapsbod på Nya kyrkogården upptimrad/ditflyttad? *Viss omläggning från grusgravar till gräsgravar tycks ha skett på den Nya kyrkogården.</p>	ATA-mtrl. Kyrkogårdsinventering 1982, Länsst.
1970-1971	<p>Restaurering ark. Sten Gumaelius, Uppsala.</p> <p>*Läktarunderbyggnad med toalett, sidokapell, dop- och brudkammare samt kapprum, med nya väggar och dörrparti. Förslaget omarbetades efter synpunkter från RAÄ. Inbyggnaden skulle dras in något under läktaren och dörren skulle förses med små glasrutor i samklang med fönsternas rutor. Flera bänkrader borttogs i samband med detta och några bänkar avkortades. Den befintliga väggpanelen mot kyrkrummet skulle återanvändas. *Slipning och oljning av golvet i vapenhuset och kapprummet. *En HK-toalett planerades vid entrén till sakristian. *Nytt dopfunt.</p>	ATA-mtrl.
Ca 1973	<p>*Likboden flyttades, till sin nuvarande placering, norr om kyrkan. *Personalbyggnad uppförd i likbodens närhet.</p>	Kyrkogårdsinventering 1982, Länsstyrelsen.
1975	<p>*Omläggning av kyrktaket med spån av samma dimensioner och utförande som det gamla. Det skulle tryckimpregneras och trätjäras. Det gamla, ursprungliga spåntaket skulle få ligga kvar under det nya (Bengt Lidström, VAB). *Förslag till gravplatsindelning på icke belagda delar i väster och öster samt dränering av kyrkogården godkänt av RAÄ (ingenjör Ingemar Söder, VST-konsult AB).</p>	ATA-mtrl.
Ca 1976	<p>*Förråd uppfört på den Norra kyrkogården. *Vid gamla kapellplatsen uppsattes en minnessten efter nybyggaren Daniel Danielsson (vid nordöstra grinden).</p>	Kyrkogårdsinventering 1982, Länsstyrelsen.
1980-1982	<p>*Anläggande av Volgsjö kyrkogård, efter förslag från 1979. Ekonomibyggnaden uppfördes ca 1980–1981. Ett gravkapell planerades på den norra delen (1982. Ej utfört). En klockstapel uppfördes på norra delen under 1980-talet?.</p>	Kyrkogårdsinventering 1982, Länsstyrelsen.
1990	<p>*Beslut angående urngravfält på Vilhelmina kyrkogård.</p>	ATA-mtrl.
1994	<p>*Anläggande av minneslund på kyrkogårdens norra sida (Norra kyrkogården. Eva Henriksson, VAB, Umeå).</p>	ATA-mtrl.

1996	*Inredande av brudkammaren under läktaren till serveringsrum för kyrkkaffe. *Borttagande av andra bänkraden bakifrån på kyrkans norra sida, för installerande av ljudanläggning.	ATA-mtrl.
1999	*Utvändig ommålning med linoljefärg. *Tjärning av kyrktak, justerad färgsättning på sakristiedörr efter underliggande kulörer.	ATA-mtrl.
2000	*Likboden/förrådet omgjort till stall med betonggolv och spiltplatser år 2000.	Vaktmästarens uppgift 2003.